

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Návrhom zákona o štátnej správe v oblasti umelej inteligencie a európskej dátovej regulácie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“) sa implementuje

1. nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1689 z 13. júna 2024, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 300/2008, (EÚ) č. 167/2013, (EÚ) č. 168/2013, (EÚ) 2018/858, (EÚ) 2018/1139 a (EÚ) 2019/2144 a smernice 2014/90/EÚ, (EÚ) 2016/797 a (EÚ) 2020/1828 (akt o umelej inteligencii) (Ú. v. EÚ L, 2024/1689, 12.7.2024) v platnom znení (ďalej len „Akt o umelej inteligencii“),
2. nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/868 z 30. mája 2022 o európskej správe údajov a o zmene nariadenia (EÚ) 2018/1724 (akt o správe údajov) (Ú. v. EÚ L 152, 3.6.2022) (ďalej len „Akt o správe údajov“) a
3. nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2854 z 13. decembra 2023 o harmonizovaných pravidlách týkajúcich sa spravodlivého prístupu k údajom a ich používania, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2017/2394 a smernica (EÚ) 2020/1828 (akt o údajoch) (Ú. v. EÚ L, 2023/2854, 22.12.2023) (ďalej len „Akt o údajoch“).

Akt o umelej inteligencii ako celok sa uplatňuje od 2. augusta 2026. Orgán dohľadu nad trhom v oblasti umelej inteligencie a notifikujúci orgán podľa čl. 70 Aktu o umelej inteligencii bolo potrebné stanoviť v lehote do 2. augusta 2025. Akt o správe údajov sa uplatňuje od 24. septembra 2023 a Akt o údajoch ako celok od 12. septembra 2025.

Predmetné nariadenia reflektujú na dynamický vývoj v oblasti umelej inteligencie a stále zväčšujúcu sa hodnotu kvalitných údajov, ako aj význam umelej inteligencie a kvalitných datasetov pre efektívne fungovanie spoločnosti a ekonomický rast. S uvedeným sú však spojené aj riziká, ako napríklad skreslenie, diskriminácia a nedostatky v oblasti zodpovednosti. Akt o umelej inteligencii pritom predstavuje prvý právny predpis regulujúci umelú inteligenciu a snaží sa etablovať ako globálna norma podporujúca etickú, bezpečnú a dôveryhodnú umelú inteligenciu na celom svete.

S uvedeným úzko súvisí absencia vnútroštátnej úpravy umelej inteligencie, ako aj potreba rozširovania nástrojov na umožnenie efektívneho opakovaného použitia údajov. Príslušné nariadenia, ako aj návrh zákona v rámci ich implementácie v najvyššej miere dbajú o ochranu základných práv a etické používanie umelej inteligencie a chránených údajov, ale aj na podporu konkurencieschopnosti a technologického vývoja.

S ohľadom na priamu vykonateľnosť jednotlivých nariadení je návrh zákona koncipovaný jednoducho, pretože vychádza z právnej povahy čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie priamo použiteľného a záväzného v každom členskom štáte Európskej únie. V súvislosti s týmto princípom je návrh zákona koncipovaný tak, aby upravoval iba nevyhnutné oblasti, ako inštitucionálne, procesné a sankčné mechanizmy, ktoré jednotlivé nariadenia zverujú členským štátom k samostatnému rozhodnutiu. Podrobne upravené práva a povinnosti pre subjekty sú

upravené v jednotlivých nariadeniach, návrh zákona preto neupravuje detailné povinnosti jednotlivých subjektov.

Pre komplexnosť dôvodovej správy je potrebné stručne zhrnúť účel nariadení a nevyhnutnú oblasť implementácie nasledovne:

1. Akt o umelej inteligencii predstavuje prvý komplexný právny rámec regulujúci umelú inteligenciu na svete a jeho primárnym cieľom je zabezpečiť, aby systémy AI uvádzané na trh a do prevádzky v Európskej únii boli bezpečné, transparentné, sledovateľné, nediskriminačné a environmentálne udržateľné. Akt o umelej inteligencii má za cieľ stanoviť harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie a zlepšiť fungovanie vnútorného trhu Európskej únie stanovením jednotného právneho rámca, najmä pokiaľ ide o vývoj, uvádzanie na trh, uvádzanie do prevádzky a používanie systémov AI.

Akt o umelej inteligencii upravuje päť hlavných oblastí:

Prvá oblasť sa týka zakázaných praktík v oblasti umelej inteligencie (čl. 5) a zavádza absolútne zákazy pre systémy AI, ktorých používanie je považované za nezlučiteľné so základnými právami a hodnotami. Medzi zakázané praktiky patrí predovšetkým manipulácia správania osôb bez ich vedomia, využívanie zraniteľností špecifických skupín obyvateľstva vrátane detí alebo osôb so zdravotným postihnutím, systémy sociálneho skórovania fyzických osôb zo strany orgánov verejnej moci, predikcia kriminality na základe profilovania bez objektívnych skutočností a biometrická identifikácia v reálnom čase vo verejne prístupných priestoroch na účely presadzovania práva, s výnimkou taxatívne vymedzených situácií. Tieto zákazy sa s výnimkou ods. 1 prvého pododseku písm. ba) a bb) a ods. 1a a 1b uplatňujú od 2. februára 2025.

Druhá oblasť reguluje vysokorizikové systémy AI (čl. 6 až 49). Ide o jadro Aktu o umelej inteligencii, ktoré zavádza prísne povinnosti pre systémy AI používané v oblastiach s významným dopadom na životy ľudí. Vysokorizikové systémy sa rozdeľujú na 2 skupiny. Prvú skupinu tvoria systémy AI kumulatívne spĺňajúce podmienky určené v čl. 6 ods. 1 Aktu o umelej inteligencii. Príloha III Aktu o umelej inteligencii taxatívne vymedzuje druhú skupinu vysokorizikových systémov AI - kategórie vysokorizikových systémov AI, medzi ktoré patria napríklad systémy používané v kritickej infraštruktúre, vo vzdelávaní a odbornej príprave, v oblasti zamestnávania a riadenia pracovníkov, pri poskytovaní základných súkromných a verejných služieb vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych dávok, v oblasti presadzovania práva, pri riadení migrácie a azylu, ako aj pri výkone spravodlivosti. Poskytovatelia týchto systémov musia pred ich uvedením na trh splniť rozsiahle požiadavky týkajúce sa systémov riadenia rizík, správy a kvality trénovacích dát, technickej dokumentácie, transparentnosti, ľudského dohľadu, presnosti, robustnosti a kybernetickej bezpečnosti. Vysokorizikové systémy AI musia byť registrované v databáze EÚ a musia prejsť posúdením zhody, ktoré v závislosti od kategórie systému vykonáva buď samotný poskytovateľ, alebo notifikovaný orgán posudzovania zhody ako tretia strana.

Tretia oblasť sa venuje povinnostiam transparentnosti pre systémy AI s obmedzeným rizikom (čl. 50). Akt o umelej inteligencii zavádza povinnosti informovania používateľov pre systémy AI, pri ktorých existuje riziko zámeny s ľudskou komunikáciou alebo

skutočným obsahom. Poskytovatelia systémov AI určených na priamu interakciu s fyzickými osobami, ako sú chatboty, musia zabezpečiť, aby boli fyzické osoby informované o tom, že komunikujú so systémom AI. Zároveň sa zavádza povinnosť označovať obsah generovaný umelou inteligenciou, vrátane syntetických obrazových, zvukových a audiovizuálnych záznamov, teda tzv. deepfake obsahu.

Štvrtá oblasť reguluje modely umelej inteligencie všeobecného použitia, tzv. GPAI modely (čl. 51 až 56). Ide o veľké jazykové a multimodálne modely, ktoré sú schopné vykonávať širokú škálu úloh a môžu byť integrované do rôznych systémov AI. Akt o umelej inteligencii zavádza pre všetkých poskytovateľov GPAI modelov základné povinnosti, ako je vypracovanie technickej dokumentácie, dodržiavanie právnych predpisov o autorskom práve pri trénovaní modelov a zverejnenie súhrnu trénovacích dát. Akt o umelej inteligencii zavádza prísnejšie požiadavky vrátane povinného hodnotenia rizík, povinnosti hlásiť závažné incidenty Európskej komisii a povinnosti zabezpečiť kybernetickú bezpečnosť modelu. Tieto povinnosti sa uplatňujú od 2. augusta 2025.

Piata oblasť sa týka správy a inštitucionálnej štruktúry na úrovni Európskej únie a členských štátov (čl. 57 až 70). Na úrovni EÚ Akt o umelej inteligencii zriaďuje Úrad pre AI pri Európskej komisii, ktorý je zodpovedný za dohľad nad GPAI modelmi a za koordináciu implementácie Aktu o umelej inteligencii naprieč členskými štátmi. Európska rada pre umelú inteligenciu združuje zástupcov príslušných orgánov všetkých členských štátov a plní poradnú a koordinačnú funkciu.

V rámci implementácie je predovšetkým potrebné ustanoviť príslušné vnútroštátne orgány pre výkon dohľadu nad trhom pri využívaní najmä vysokorizikových systémov AI a ich kompetencie, ďalej jednotné kontaktné miesto a tiež zabezpečiť zriadenie regulačného experimentálneho prostredia. Rovnako je potrebné ustanoviť právomoci vnútroštátneho orgánu dohľadu nad trhom ukladať pokuty a zakotviť povinnosť súčinnosti medzi orgánmi dohľadu nad trhom. Uvedené je predmetom najmä druhej a štvrtej časti návrhu zákona. Zákom č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 56/2018 Z. z.“) bol ustanovený ako notifikujúci orgán Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky, ktorého kompetencie upravené v ustanovení § 3 ods. 2 boli zákonom č. 318/2025 Z. z. doplnené a danou novelizáciou sa zabezpečila implementácia čl. 28 ods. 1 Aktu o umelej inteligencii.

2. Akt o správe údajov predstavuje prvý legislatívny pilier európskej dátovej regulácie a jeho primárnym cieľom je vytvoriť dôveryhodné a bezpečné prostredie pre zdieľanie údajov v rámci EÚ prostredníctvom zavedenia nového európskeho spôsobu správy dát a vytvorenia mechanizmov na podporu rozvoja dátovej ekonomiky.

Akt o správe údajov upravuje štyri hlavné oblasti :

Prvá oblasť sa týka opakovaného použitia chránených údajov v držbe subjektov verejnej správy (čl. 3 až 9). Vytvorenie mechanizmu, ktorý umožňuje subjektom verejnej správy sprístupniť na opakované použitie tie kategórie údajov, ktoré nemôžu byť poskytnuté ako otvorené dáta, pretože sú chránené z osobitných dôvodov. Ide najmä o údaje chránené z

dôvodu obchodného tajomstva, práv duševného vlastníctva, ochrany osobných údajov alebo štatistickej dôvernosti. Akt o správe údajov pritom výslovne neustanovuje povinnosť takéto údaje sprístupniť, ale vytvára jednotný rámec pre tie subjekty verejnej správy, ktoré sa tak dobrovoľne rozhodnú urobiť. Podmienkou sprístupnenia je zabezpečenie primeraných technických a organizačných opatrení, vrátane možnosti spracúvania výlučne v zabezpečenom prostredí.

Druhá oblasť reguluje poskytovateľov služieb sprostredkovania údajov (čl. 10 až 15), ktorí predstavujú nový typ trhových subjektov. Títo poskytovatelia fungujú ako neutrálni sprostredkovatelia medzi držiteľmi údajov a ich používateľmi, pričom sami nesmú sprostredkované údaje využívať na vlastné účely. Akt o správe údajov pre nich zavádza oznamovaciu povinnosť voči príslušným vnútroštátnym orgánom a stanovuje podmienky, ktoré musia spĺňať, aby mohli svoju činnosť vykonávať. Cieľom je vytvoriť dôveryhodné a regulované prostredie pre trh so zdieľaním údajov.

Tretia oblasť upravuje dátový altruizmus (čl. 16 až 25), teda dobrovoľné poskytovanie údajov fyzickými osobami alebo podnikmi vo verejnom záujme, a to bez akejkoľvek kompenzácie. Typickým príkladom je poskytovanie zdravotných údajov na účely medicínskeho výskumu alebo zdieľanie dopravných údajov na optimalizáciu mestskej mobility. Akt o správe údajov zavádza inštitút uznanej organizácie dátového altruizmu, ktorá musí mať neziskový charakter a musí byť zapísaná do verejného registra vedeného príslušným vnútroštátnym orgánom – v rámci slovenskej implementácie pôjde o ministerstvo investícií. Uznané organizácie sú oprávnené používať jednotné európske logo, ktoré zvyšuje dôveru verejnosti v tieto subjekty.

Štvrtá oblasť sa venuje európskej správe údajov na nadnárodnej úrovni (čl. 26 až 35). Nariadenie zriaďuje Európsky výbor pre inovácie v oblasti údajov (Data Innovation Board), ktorý je poradným orgánom Európskej komisie a združuje zástupcov príslušných orgánov členských štátov. Výbor koordinuje harmonizovanú implementáciu Aktu o správe údajov naprieč členskými štátmi, vypracúva usmernenia k technickým štandardom interoperability a podporuje vznik európskych dátových priestorov v jednotlivých sektoroch, ako sú zdravotníctvo, poľnohospodárstvo, energetika alebo výroba.

Z Aktu o správe údajov vyplýva požiadavka zriadenia kompetentných orgánov pre sprístupňovanie chránených údajov verejnej správy na sekundárne použitie, zriadenia orgánov pre dohľad nad poskytovateľmi služieb zdieľania údajov a orgánov pre dohľad nad organizáciami dátového altruizmu, ako aj zriadenia jednotného informačného miesta, ktoré má slúžiť ako prvé miesto kontaktu pre používateľov, ktorí majú záujem o opakované používanie údajov verejnej správy.

Vyššie uvedené požiadavky sa premietajú do zákona (najmä jeho tretej časti), v rámci čoho sa na vnútroštátnej úrovni ustanovujú podmienky používania určitých typov údajov, pôsobnosť orgánov dohľadu nad dodržiavaním povinností pri správe údajov, vytvorenie jednotného informačného miesta a sankcie za porušenie povinností v štvrtej časti návrhu zákona.

3. Akt o údajoch priamo nadväzuje na už platný Akt o správe údajov. Akt o údajoch zavádza najmä zabezpečenie spravodlivého prístupu k údajom a jeho spravodlivé využívanie, zabezpečuje spravodlivé rozdelenie hodnoty generovanej z údajov medzi všetkými aktérmi dátovej ekonomiky, a to pri plnom rešpektovaní pravidiel ochrany osobných údajov.

Akt o údajoch upravuje päť hlavných oblastí:

Prvá oblasť sa týka prístupu k údajom generovaným pripojenými výrobkami a súvisiacimi službami (Čl. 3 až 7) a zavádza právo používateľov pripojených zariadení (IoT zariadení, ako sú napríklad inteligentné domáce spotrebiče, priemyselné stroje alebo vozidlá) na prístup k údajom, ktoré tieto zariadenia generujú. Tieto údaje boli doposiaľ zbierané prevažne výlučne výrobcami bez toho, aby k nim mali prístup samotní používatelia. Akt o údajoch toto nerovnovážne postavenie koriguje a umožňuje používateľom tieto údaje zdieľať aj s tretími stranami za účelom poskytovania inovatívnych nadväzujúcich služieb.

Druhá oblasť upravuje zdieľanie údajov medzi podnikmi navzájom a medzi podnikmi a spotrebiteľmi, tzv. B2B a B2C zdieľanie údajov (Čl. 8 až 12). Taktiež stanovuje podmienky, za ktorých môže byť prístup k údajom poskytnutý tretím stranám, vrátane pravidiel pre férovú kompenzáciu a zákazu zneužívania dominantného postavenia pri určovaní podmienok prístupu k údajom. Osobitne sa riešia situácie, keď je jedna zo zmluvných strán tzv. strážcom prístupu (gatekeeper) v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1925 zo 14. septembra 2022 o súťažeschopných a spravodlivých trhoch digitálneho sektora a o zmene smerníc (EÚ) 2019/1937 a (EÚ) 2020/1828 (akt o digitálnych trhoch) (Ú. v. EÚ L 265, 12.10.2022).

Tretia oblasť sa vzťahuje na zdieľanie údajov v prospech verejného sektora, tzv. B2G zdieľanie (Čl. 14 až 22). Akt o údajoch umožňuje orgánom verejnej moci požiadať podniky o poskytnutie údajov v prípade mimoriadnej verejnej potreby, ako sú napríklad prírodné katastrofy, pandémie alebo iné krízové situácie. Toto oprávnenie je prísne podmienené zásadou subsidiarity, nevyhnutnosti a proporcionality a podniky majú právo na primeranú kompenzáciu.

Štvrtá oblasť reguluje presun medzi službami spracovania údajov a interoperabilitu týchto služieb (Čl. 23 až 35). Akt o údajoch zavádza právo zákazníkov na efektívne prepnutie medzi poskytovateľmi cloudových a iných služieb spracovania údajov bez neprimeraných technických alebo finančných prekážok. Zároveň sa postupne zavádzajú požiadavky na interoperabilitu dátových priestorov a cloudových služieb s cieľom predísť tzv. vendor lock-in efektu. Akt o údajoch tiež zakazuje poplatky za presun údajov (egress fees) s prechodným obdobím do troch rokov od jeho nadobudnutia účinnosti.

Piata oblasť sa týka medzinárodného prístupu k neosobným údajom a ich prenosu (Čl. 36 až 37). Akt o údajoch ustanovuje mechanizmy ochrany pred neoprávneným prístupom vlád tretích krajín k neosobným údajom uchovávaným v EÚ, čím dopĺňa ochranu, ktorú vo vzťahu k osobným údajom poskytuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016).

Z Aktu o údajoch ďalej vyplýva aj požiadavka inštitucionálneho zabezpečenia jednotlivých subjektov, ktoré budú zabezpečovať napr. funkciu dátového koordinátora, kontaktného miesta alebo orgánu zabezpečujúceho dohľad nad dodržiavaním tohto zákona a ustanovení samotného Aktu o údajoch.

Vyššie uvedené požiadavky sa premietajú do predloženého návrhu zákona (najmä jeho tretej časti), v rámci čoho sa na vnútroštátnej úrovni upravujú podmienky používania údajov, ustanovuje sa pôsobnosť orgánov dohľadu nad dodržiavaním povinností pri správe údajov, ustanovuje sa vytvorenie príslušných orgánov a sankcie za porušenie povinností (štvrtá časť návrhu zákona). Súbežná implementácia jedným zákonom zaručuje koherentnosť vnútroštátneho právneho rámca, zamedzuje vzniku kompetenčných konfliktov medzi orgánmi a znižuje administratívnu záťaž pre regulované subjekty, ktoré by inak museli sledovať viaceré navzájom nesúvisiace právne predpisy.

V tejto súvislosti je však nutné podotknúť, že predkladaný návrh zákona nie je náhradou za dlho očakávaný a doposiaľ absentujúci zákon o údajoch.

Na účel implementácie vyššie uvedených troch nariadení sa v predloženom návrhu zákona navrhuje vytvorenie nevyhnutnej inštitucionálnej štruktúry v rámci systému orgánov štátnej správy. Podrobne je upravená v prvej časti návrhu zákona.

Ide predovšetkým o udelenie kompetencií Ministerstvu investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo investícií“) ktoré nezávisle riadi a koordinuje výkon štátnej správy v oblasti umelej inteligencie a dátovej regulácie podľa predmetných nariadení. To vo všeobecnosti znamená, že vykonáva dohľad, plní funkciu jednotného informačného miesta, funkciu koordinátora údajov, ukladá pokuty za porušenie nariadení a návrhu zákona, vydáva metodické usmernenia v oblasti svojej pôsobnosti a plní ďalšie úlohy podľa návrhu zákona.

Pokiaľ ide o osobitné kompetencie v oblasti umelej inteligencie, ministerstvo investícií vykonáva funkciu všeobecného orgánu dohľadu nad trhom podľa čl. 70 Aktu o umelej inteligencii a jednotného kontaktného miesta. Taktiež je v jeho pôsobnosti zriadenie a prevádzka regulačného experimentálneho prostredia.

V oblasti dátovej regulácie ministerstvo investícií najmä certifikuje orgán pre urovnávanie sporov, plní úlohy koordinátora údajov, jednotného informačného miesta, subjektu určeného na pomoc subjektom verejného sektora, orgánu pre poskytovateľov služby sprostredkovania údajov a úlohy orgánu pre registráciu uznaných organizácií dátového altruizmu a spravuje register uznaných organizácií dátového altruizmu.

Ďalšími orgánmi, ktoré vykonávajú štátnu správu v rámci inštitucionálneho dizajnu na zabezpečenie implementácie uvedených nariadení sú Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky ako notifikujúci orgán podľa Aktu o umelej inteligencii, Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky údajov (ďalej len „Úrad na ochranu osobných údajov“), Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo spravodlivosti“), Úrad inšpekčnej služby, Štatistický úrad Slovenskej republiky (ďalej len „štatistický úrad“) a Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb.

Napriek prvotnému zámeru o vytvorenie samostatného ostatného ústredného orgánu štátnej správy – Úradu digitálnej integrity sa nové kompetencie, vyplývajúce z návrhu zákona a implementácie troch európskych nariadení, sústredia na ministerstve investícií. K uvedenej zmene došlo po pripomienkach Ministerstva financií Slovenskej republiky, ako aj Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky, s ohľadom na stav verejných financií. Ministerstvo investícií si však do budúcnosti vyhradzuje právo opätovne otvoriť diskusiu o tomto modeli (vytvorenie samostatného úradu), keďže tento model sa javí ako najvhodnejší aj na základe dlhodobých analýz a rokovaní na medzirezortnej úrovni, ktoré prebiehali od roku 2023. Osobitne je potrebné zmieniť detailnú analýzu poradcu technickej asistencie z roku 2023, ktorá bola vypracovaná medzinárodne uznávanou audítorskou spoločnosťou Ernst&Young na základe požiadavky Slovenskej republiky adresovanej Európskej Komisii, ktorá aj vypracovanie analýzy plne hradila. Tvorila taktiež podklad pre materiál „*Inštitucionálny a koordinačný rámec pre digitálny governance Slovenska*“, ktorý bol schválený vládou Slovenskej republiky. V rámci analýzy boli riešené viaceré varianty inštitucionálneho usporiadania národných orgánov v oblasti dohľadu nad systémami AI uvádzanými na trh v členských štátoch, ako aj v oblasti správy údajov. V podmienkach Slovenskej republiky bol ako najefektívnejší model definovaný práve model jednej ústrednej autority v kombinácii s už existujúcimi orgánmi štátnej správy.

Je potrebné uviesť, že návrh zákona predstavuje základný implementačný rámec k predmetným nariadeniam, t. j. ide o implementáciu v nevyhnutnom rozsahu. Predmetom úpravy návrhu zákona nie je implementácia čl. 5 Aktu o umelej inteligencii, ktorá upravuje tzv. zakázané praktiky využívajúce systémy AI. Podľa čl. 5 ods. 5 tohto nariadenia sa ponecháva na vôľu členského štátu, či na účely presadzovania práva v rámci obmedzení a za podmienok uvedených v čl. 5 ods. 1 prvom pododseku písm. h), ods. 2 a 3 ustanoví možnosť úplne alebo čiastočne povoliť používanie systému diaľkovej biometrickej identifikácie v reálnom čase vo verejne prístupných priestoroch. Legislatívne riešenie je v tomto prípade v gescii Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Návrh zákona má negatívny nekrytý vplyv na rozpočet verejnej správy a zároveň pozitívny vplyv na rozpočet verejnej správy. Návrh zákona má negatívny vplyv na limit verejných výdavkov. Návrh zákona má negatívny vplyv na podnikateľské prostredie. Aktuálne nie je možné jednoznačne identifikovať a kvantifikovať vplyvy na služby verejnej správy pre občana, aj keď v ďalšom období uplatňovania zákona sa nevyklúčujú. Návrh zákona nemá sociálne vplyvy, vplyvy na informatizáciu spoločnosti, vplyv na životné prostredie ani vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, zákonmi, ako aj s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, a právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

K Čl. I

PRVÁ ČASŤ

Prvá časť sa venuje ustanoveniam, ktoré sú spoločné a platia vo vzťahu k celému zákonu, všetkým oblastiam, ktoré návrh zákona implementuje a rieši.

K § 1

V ustanovení sa definuje predmet úpravy návrhu zákona, a to vymedzením Ministerstva investícií regionálneho, rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo investícií“) ako centrálnemu orgánu štátnej správy v oblasti umelej inteligencie a európskej dátovej regulácie. Predmetom úpravy je aj vykonávanie dohľadu nad dodržiavaním tohto zákona a osobitných predpisov, ktorými sú Akt o umelej inteligencii, Akt o správe údajov a Akt o údajoch, správa a využívanie tzv. chránených údajov a dátový altruizmus.

V oblasti umelej inteligencie – táto oblasť má za cieľ zahŕňať akékoľvek produkty, služby, systémy, nástroje alebo iné technické a technologické riešenia, ktoré sú súčasťou sféry umelej inteligencie. Neobsahuje iba systémy umelej inteligencie v zmysle čl. 3 ods. 1 Aktu o umelej inteligencii a špecificky odkazuje na tie systémy, ktoré sú predmetom dohľadu v zmysle tohto zákona a Aktu o umelej inteligencii, ktorý sa vzťahuje na všetkých poskytovateľov uvádzajúcich systémy umelej inteligencie do prevádzky alebo na trh, subjekty, ktoré zavádzajú systémy umelej inteligencie, dovozcov a distribútorov systémov umelej inteligencie, výrobcov produktov a ďalšie dotknuté osoby. Nariadenie sa uplatní bez ohľadu na to, či sú poskytovatelia či ostatné subjekty usadené v EÚ alebo v tretej krajine, pokiaľ sa výstup systémov AI používa v rámci EÚ.

Vzhľadom k tomu, že zákon implementuje Akt o správe údajov, Akt o umelej inteligencii a Akt o údajoch, jeho ustanovenia a z nich vyplývajúce povinnosti sa neuplatňujú na oblasti, ktoré sú vylúčené z pôsobnosti týchto nariadení. Ide najmä o oblasti vymedzené v čl. 2 ods. 3 až 12 Aktu o umelej inteligencii a v čl. 1 ods. 3 a 6 Aktu o údajoch, na ktoré nadväzujú odseky 2 až 6 upravujúce negatívne vymedzenie návrhu zákona.

K § 2

V tomto ustanovení sa podrobnejšie definujú kompetencie orgánov štátnej správy v oblasti umelej inteligencie a dátovej regulácie.

V odseku 1 sú ustanovené orgány štátnej správy v oblasti umelej inteligencie, a to ministerstvo investícií, ktoré má aj osobitné postavenie ako všeobecný orgán dohľad nad trhom, sektorové orgány dohľadu nad trhom, ktorými sú Úrad na ochranu osobných údajov, Národný bezpečnostný úrad, Úrad inšpekčnej služby, Ministerstvo spravodlivosti a notifikujúci orgán, ktorým je Úrad pre normalizáciu metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky. Notifikujúci orgán je podľa čl. 3 bod 19 Aktu o umelej inteligencii vnútroštátny orgán zodpovedný za ustanovenie a vykonávanie nevyhnutných postupov na posudzovanie, určovanie a notifikáciu orgánov posudzovania zhody a za ich monitorovanie. Úlohou tohto orgánu je notifikovať orgány posudzovania zhody, ktoré ako tretia strana vykonávajú činnosti posudzovania zhody vrátane skúšania, certifikácie a kontroly. Posudzovanie zhody je v zmysle Aktu o umelej inteligencii činnosť, kedy orgán posudzovania zhody (nezávislá právnická

osoba) ako tretia strana vykonáva činnosti posudzovania zhody vrátane skúšania, certifikácie a kontroly daného produktu (systému umelej inteligencie). Uvedené procesy sú už upravené v zákone č. 56/2018 Z. z.). Z toho dôvodu je súčasťou odseku aj odkaz na uvedený právny predpis.

V odseku 2 sú definované orgány štátnej správy v oblasti dátovej regulácie, a to ministerstvo investícií, Štatistický úrad, Úrad na ochranu osobných údajov a Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb.

V odsekoch 3 až 7 sú bližšie vymedzené úlohy jednotlivých orgánov podľa odseku 2. Štatistický úrad bude plniť úlohy príslušného subjektu pre odvetvie štátnej štatistiky na pomoc subjektom verejnej správy, ktoré udeľujú alebo zamietajú prístup na opakované použitie údajov. V ostatných prípadoch túto úlohu plní ministerstvo investícií v pozícii Jednotného informačného miesta.

K § 3

Odsek 1 upravuje postavenie ministerstva investícií v oblastiach spoločných pre umelú inteligenciu ako aj dátovú reguláciu. Dohľad a ukladanie pokút sú okruhy, ktoré spadajú do oboch hlavných oblastí tohto zákona. Čo sa týka metodického usmerňovania, tieto sa budú týkať najmä technických, bezpečnostných a regulačných aspektov systémov umelej inteligencie, súladu s povinnosťami vyplývajúcimi z právca Európskej únie, ochrany základných práv a bezpečnosti používateľov a plnenia povinností definovaných zákonom. Metodické usmernenia nemajú zasahovať do obsahových či iných otázok, ktoré patria do pôsobnosti iných príslušných rezortov.

Odsek 2 upravuje jednotlivé právomoci ministerstva investícií výlučne v oblasti umelej inteligencie. Ministerstvo investícií ako orgán dohľadu nad trhom získava všetky oprávnenia na výkon dohľadu vyplývajúce z Aktu o umelej inteligencii. Ostatné právomoci sú ministerstvu investícií udelené nie v pozícii orgánu dohľadu nad trhom, ale ako orgánu štátnej správy, respektíve príslušného orgánu v zmysle rôznych ustanovení Aktu o umelej inteligencii. Dôležitou súčasťou činnosti ministerstva investícií v oblasti umelej inteligencie je zriadenie a prevádzka regulačného experimentálneho prostredia pre umelú inteligenciu (tzv. „regulačný sandbox“) podľa čl. 57 Aktu o umelej inteligencii. Regulačné experimentálne prostredie pre umelú inteligenciu zriadené podľa čl. 57 ods. 1 Aktu o umelej inteligencii poskytuje kontrolované prostredie, ktoré podporuje inovácie a uľahčuje vývoj, tréning, testovanie a validáciu systémov umelej inteligencie pred ich uvedením na trh alebo do prevádzky podľa konkrétneho plánu experimentálneho prostredia dohodnutého medzi poskytovateľmi a príslušným orgánom. Takéto experimentálne prostredie môže zahŕňať testovanie v reálnych podmienkach, na ktoré sa v ňom dohliada. Podľa čl. 57 ods. 1 a 2 Aktu o umelej inteligencii o.i. každý členský štát zabezpečí, aby príslušný orgán zriadil aspoň jedno regulačné experimentálne prostredie pre umelú inteligenciu na vnútroštátnej úrovni, ktoré bude uvedené do prevádzky do 2. augusta 2026. Toto regulačné prostredie sa môže zriadiť aj v spolupráci viacerých členských štátov. Úprava regulačného sandboxu je podrobne obsiahnutá v čl. 57 až 59 Aktu o umelej inteligencii. Ustanovuje sa, že ministerstvo investícií ako určený príslušný orgán bude mať vo svojej pôsobnosti zriadenie a prevádzku regulačného sandboxu v súlade s regulačným rámcom daným čl. 57 až 59 Aktu o umelej inteligencii. Podrobnosti účasti v sandboxe a jeho prevádzky určí ministerstvo investícií a budú zverejnené na jeho webovej

stránke. Implementáciu sandboxov v rámci členských štátov Európskej únie podporuje Európska komisia prostredníctvom technickej podpory a spoločných pravidiel (vyššie uvedený právny rámec). Zároveň plní rôzne úlohy vyplývajúce z Aktu o umelej inteligencii, ako napríklad informačné povinnosti voči Európskej komisii. Takéto povinnosti sú napríklad pri pravidelnom informovaní o uložených sankciách v zmysle čl. 99 Aktu o umelej inteligencii. Okrem týchto informačných povinností je ministerstvo investícií v pozícii orgánu dohľadu nad trhom (ako aj sektorové orgány dohľadu nad trhom) povinný plniť aj informačné povinnosti uvedené v § 29 zákona č. 56/2018 Z. z. Spoločne s tým je jeho úlohou koordinovať vytváranie a prevádzku experimentálnych prostredí pre testovanie systémov AI.

Vymedzuje aj ďalšie kompetencie ministerstva investícií napríklad v oblasti spolupráce a výmeny informácií s orgánmi a inštitúciami Európskej komisie, s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky a ďalšími subjektami v oblasti svojej pôsobnosti. V odseku 3 je definovaná pôsobnosť ministerstva investícií v oblasti dátovej regulácie. Detailnejšie popísanie činností v rámci vymedzených pôsobností je upravené v samostatných paragrafoch zákona.

K § 4

Ustanovenie všeobecne upravuje povinnosť ostatných orgánov a inštitúcií ako aj právnických a fyzických osôb - podnikateľov spolupracovať s orgánmi podľa tohto zákona na účel plnenia ich úloh, čím však nie sú dotknuté ustanovenia osobitných predpisov, týkajúce sa napr. utajovania chránených skutočností, ochrany dôverných informácií alebo iných skutočností, ktoré sú predmetom ochrany podľa osobitných predpisov, napríklad aj ochrana telekomunikačného tajomstva, obchodného tajomstva alebo iných informácií pri ktorých sú orgány verejnej moci povinné zachovávať ich dôvernosť, čo je aj podmienkou stanovenou v čl. 1 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2022/868.

DRUHÁ ČASŤ

Druhá časť je venovaná oblasti umelej inteligencie a implementácii Aktu o umelej inteligencii.

K § 5

Odsek 1 ukladá oprávnenie zriaďovať a prevádzkovať regulačné experimentálne prostredie obdobne ako ministerstvo investícií v zmysle § 3 ods. 2 písm. b) aj ministerstvu vnútra v taxatívne vymedzených oblastiach.

Odsek 2 ukladá oprávnenie všetkým orgánom verejnej moci (vrátane orgánu územnej samosprávy) zriaďovať experimentálne prostredia v ich pôsobnosti, a to v spolupráci s ministerstvom investícií. Experimentálne prostredie je odlišné od regulačného experimentálneho prostredia v tom, že jeho cieľom nie je kontrola dodržiavania povinností upravených v Akte o umelej inteligencii. Vytvára iba priestor pre technické testovanie systémov AI.

Odsek 3 definuje experimentálne prostredie, keďže ide o pojem neupravený v žiadnom z implementovaných nariadení.

Odseky 4 až 8 upravujú podmienky regulačného experimentálneho prostredia, ako aj experimentálneho prostredia, pričom na oba druhy prostredí sa vzťahujú rovnaké podmienky.

Akt o umelej inteligencii v čl. 57 ods. 1 umožňuje členským štátom okrem zriadenia vlastných regulačných experimentálnych prostredí pre AI aj podieľať sa na ich zriadení alebo prevádzke v spolupráci s inými členskými štátmi. Túto možnosť reflektuje odsek 8, podľa ktorého sa ustanovenia tohto zákona o regulačnom experimentálnom prostredí pre AI zriadenom ministerstvom investícií primerane vzťahujú aj na regulačné experimentálne prostredie pre AI, ktoré ministerstvo investícií nezriadilo, ale na ktorom sa podieľa a ktorým je zabezpečená rovnocenná úroveň vnútroštátneho pokrytia. Primerané uplatňovanie ustanovení zákona sa pritom týka napríklad povinnosti zabezpečiť prístup Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky aj do takto zriadeného regulačného experimentálneho prostredia pre AI v rozsahu potrebnom na výkon jeho právomocí podľa osobitných predpisov. Na účasť v žiadnom prostredí nie je právny nárok z dôvodu, že v prípade väčšieho dopytu by nebolo technicky možné zabezpečiť účasť pre každého zo záujemcov.

K § 6

Odsek 1 určuje ministerstvo investícií ako všeobecný orgán dohľadu nad trhom a rozdeľuje oblasť dohľadu medzi ministerstvo investícií a ostatné sektorové orgány dohľadu nad trhom, kedy vykonáva dohľad v tých oblastiach, ktoré nepokrývajú sektorové orgány dohľadu nad trhom, čím sa predchádza potenciálnemu kompetenčnému sporu. Rozdelenie orgánov dohľadu nad trhom na všeobecný orgán dohľadu nad trhom a sektorové orgány dohľadu nad trhom je nevyhnutné z dôvodu splnenia povinností vyplývajúcich z Aktu o umelej inteligencii.

Odsek 2 určuje ministerstvo investícií ako jednotné kontaktné miesto, vzhľadom na celkový rozsah kompetencií ministerstva investícií v oblasti umelej inteligencie. Táto povinnosť vyplýva členskému štátu podľa čl. 70 ods. 2 Aktu o umelej inteligencii, v zmysle ktorého musí členský štát určiť, ktorý orgán dohľadu nad trhom bude vykonávať úlohu jednotného kontaktného miesta.

V súlade s Aktom o umelej inteligencii zároveň všetky orgány dohľadu nad trhom podľa tohto zákona, t. j. všeobecný orgán dohľadu nad trhom a aj sektorové orgány dohľadu nad trhom sú oprávnené v rozsahu ich pôsobnosti udeliť výnimku z postupu posudzovania zhody v súlade s čl. 46 Aktu o umelej inteligencii. Táto právomoc vyplýva priamo z Aktu o umelej inteligencii a je priamo aplikovateľná, preto nie je nutná jej následná implementácia.

Z dôvodu väčšieho počtu orgánov dohľadu nad trhom odsek 3 upravuje špecifický druh dohľadu v oblasti regulačného experimentálneho prostredia, ktorý vykonáva výlučne ministerstvo investícií.

K § 7

Upravuje pôsobnosť a postavenie sektorových orgánov dohľadu nad trhom, a to Úradu na ochranu osobných údajov, Ministerstva spravodlivosti, Úradu inšpekčnej služby a Národného bezpečnostného úradu. Sektorové orgány dohľadu nad trhom majú rovnaké kompetencie v oblasti ukladania sankcií avýkonu dohľadu ako všeobecný orgán dohľadu nad trhom. Ich vytvorenie vyžaduje Akt o umelej inteligencii v čl. 74 ods. 8.

Písmeno a) upravuje postavenie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky výkonom dohľadu nad systémami AI, ktoré používa súd pri výkone súdnej právomoci; ide o systémy patriace do čl. 74 ods. 8 Aktu o umelej inteligencii. Toto riešenie nadväzuje na doterajšie

postavenie Ministerstva spravodlivosti podľa § 81 ods. 7 zákona č. 18/2018 Z. z. a rešpektuje postavenie súdnictva.

Písmeno b) upravuje postavenie Úradu inšpekčnej služby vykonávaním dohľadu nad systémami AI podľa bodov 1, 2 a 7 prílohy III (biometria, kritická infraštruktúra a migrácia, azyl a riadenie kontroly hraníc), okrem systémov už zverených do pôsobnosti ministerstvu spravodlivosti podľa písmena a). Zverenie tejto agendy Úradu inšpekčnej služby vychádza z jeho postavenia podľa zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov a z vecnej pôsobnosti ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Písmeno c) upravuje postavenie Úradu na ochranu osobných údajov vykonávaním dohľadu nad vysokorizikovými systémami AI uvedenými v čl. 74 ods. 8 Aktu o umelej inteligencii, okrem systémov už uvedených v písmenách a) a b).

Písmeno d) upravuje postavenie Národného bezpečnostného úradu vykonávaním dohľadu nad všetkými zvyšnými vysokorizikovými systémami AI, ktoré neboli zverené do pôsobnosti orgánov podľa písmen a) až c). Táto právomoc sa dopĺňa vzhľadom na osobitné postavenie Národného bezpečnostného úradu ako orgánu zodpovedného za ochranu utajovaných skutočností a kybernetickú a informačnú bezpečnosť ako aj jeho technické zabezpečenie vo vzťahu k implementácii nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2847 z 23. októbra 2024 o horizontálnych požiadavkách kybernetickej bezpečnosti pre produkty s digitálnymi prvkami a o zmene nariadení (EÚ) č. 168/2013 a (EÚ) 2019/1020 a smernice (EÚ) 2020/1828 (akt o kybernetickej odolnosti) (Ú. v. EÚ L, 2024/2847, 20.11.2024).

V budúcnosti nie je vylúčené, že okruh sektorových orgánov dohľadu nad trhom, ako aj ich pôsobnosť sa môže zmeniť či rozšíriť v rámci legislatívnych úprav v súvislosti s aplikačnou praxou a prípadnými dohodami.

K § 8 až 11

Navrhovaná skupina paragrafov zakotvuje sťažnostný mechanizmus v oblasti umelej inteligencie. Toto procesné ukotvenie priamo vykonáva povinnosti uložené členským štátom v čl. 85 Aktu o umelej inteligencii. Cieľom úpravy je poskytnúť širokej verejnosti (fyzickým aj právnickým osobám) efektívny, transparentný a dostupný nástroj na signalizáciu porušení povinností zo strany vývojárov, distribútorov či nasadzovateľov systémov AI. Sťažnosť v tomto kontexte nepredstavuje klasickú sťažnosť podľa všeobecného zákona o sťažnostiach, ale špecifický podnet (trhový signál), ktorý slúži ako potenciálny impulz na spustenie oficiálneho štátneho dohľadu nad trhom.

Ustanovenie definuje aktívnu legitimáciu sťažovateľa a formálne požiadavky na podanie. Zákonodarca zvolil flexibilný prístup, kedy sťažnosť možno podať listinne aj elektronicky, čo reflektuje digitálny charakter regulovanej agendy. Z dôvodu právnej istoty a zamedzenia zahltenia orgánu dohľadu nad trhom fiktívnymi podaniami sú striktne určené minimálne identifikačné náležitosti sťažovateľa aj dotknutého subjektu. Zákon zavádza mechanizmus na odstraňovanie nedostatkov podania s povinnou lehotou na doplnenie (najmenej sedem dní), čím chráni práva sťažovateľa pred prílišným formalizmom. Zároveň oslobodzuje od povinnosti vybavovať anonymné podania, pri ktorých nie je možné overiť hodnovernosť alebo komunikovať so sťažovateľom. Lehoty na posúdenie (30 dní s možnosťou predĺženia) a celkové vybavenie (najneskôr do troch mesiacov) sú nastavené tak, aby garantovali rýchlosť konania, no zároveň zohľadňovali vysokú technologickú a odbornú komplexnosť preverovaných prípadov.

Keďže slovenský implementačný model predpokladá popri všeobecnom orgáne dohľadu nad trhom aj existenciu sektorových orgánov dohľadu nad trhom tieto ustanovenia riešia aj otázku

negatívneho konfliktu príslušnosti. Ak sťažnosť príde na nesprávny orgán dohľadu nad trhom, občan nesmie byť zaťažovaný byrokraciou – orgány dohľadu nad trhom majú povinnosť povinnosť vec *ex offi*o (z úradnej povinnosti) bezodkladne postúpiť vecne príslušnému orgánu dohľadu nad trhom a sťažovateľa o tom informovať.

Ustanovenie o odložení sťažnosti slúži ako dôležitý procesný filter na ochranu administratívnych kapacít orgánu dohľadu nad trhom pred zneužívaním práva, šikanóznymi podaniami či duplicitami. Definuje jasné, taxatívne určené dôvody, kedy orgán dohľadu nad trhom sťažnosť odloží bez meritórneho preverovania (napr. ak ide o vecne neodôvodnený podnet, ak sťažovateľ nespolupracuje pri doplnení, alebo ak v rovnakej veci už riadne prebieha kontrola). Päťročná prekluzívna lehota od udalosti zasa garantuje princíp právnej istoty na trhu a zabráňuje otváraniu historických, technologicky už neaktuálnych sporov.

Ak orgán dohľadu vyhodnotí sťažnosť ako dôvodnú, sťažnostné konanie sa transformuje do oficiálneho výkonu štátneho dohľadu. Ustanovenie garantuje princíp transparentnosti a kontroly verejnej moci tým, že ukladá útvaru povinnosť sťažovateľa o reálnom začatí kontroly písomne informovať, čím občan získava spätnú väzbu o tom, ako štát naložil s jeho podnetom.

K § 12

Ustanovenie v odseku 1 upravuje nad čím sa dohľad vykonáva, resp. oblasť, ktorá sa kontroluje, teda dodržiavane povinností upravených v zákone a Akte o umelej inteligencii. Odsek 2 určuje procesný postup pri výkone dohľadu. V súlade s princípmi na ktorom je Akt o umelej inteligencii založený sa dohľad vykonáva na základe právomocí upravených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020 z 20. júna 2019 o dohľade nad trhom a súlade výrobkov a o zmene smernice 2004/42/ES a nariadení (ES) č. 765/2008 a (EÚ) č. 305/2011 (Ú. v. EÚ L 169, 25.6.2019) v platnom znení (čo potvrdzuje aj recitál č. 156) a osobitnými právomocami orgánov dohľadu nad trhom upravenými v čl. 74 až 83 Aktu o umelej inteligencii. Zákonodarca poukazuje na skutočnosť, že práva a povinnosti subjektov v dodávateľskom reťazci vysokorizikových systémov AI sú už zohľadnené v právnej úprave obsiahnutej v zákone č. 56/2018 Z. z., a to prostredníctvom jeho novelizácie zákona č. 318/2025 Z. z. Predmetnou novelou bola pôsobnosť zákona č. 56/2018 Z. z. rozšírená aj na subjekty pôsobiace v dodávateľskom reťazci systémov AI. Z uvedeného dôvodu sa nejaví ako potrebné vytvárať osobitnú právnu úpravu týchto vzťahov v tomto zákone.

K § 13

Odsek 1 ustanovuje povinnosť spolupráce medzi orgánmi dohľadu nad trhom uvedenými v § 6 a 7. Spolupráca má spočívať v postúpení informácií podstatných pre efektívny výkon dohľadu a iných povinností ustanovených týmto zákonom. Napriek tomu že zákon niektoré spolupráce ustanovuje explicitne (napr. postúpenie sťažnosti vecne príslušnému orgánu dohľadu v § 9), tento odsek vytvára právny základ pre všeobecnú úroveň spolupráce.

K § 14

Ustanovenia § 14 umožňujú orgánu dohľadu nad trhom uskutočňovať kontrolné nákupy prostredníctvom ktorých môže vykonávať dohľad nad systémami AI, ktoré sú už na spotrebiteľskom trhu.

K § 15

Odsek 1 upravuje základné právo kontrolovanej osoby pri výkone dohľadu, a to právo odobrať výrobok alebo iný technický prostriedok obsahujúci systém AI, ktorý je predmetom výkonu dohľadu, sama.

Odseky 2 a 3 upravujú povinnosti kontrolovanej osoby pri výkone dohľadu. Ide najmä o povinnosť umožniť vstup do objektov, priestorov alebo zariadení potrebných na výkon dohľadu a v prípade zistenia porušenia povinností ustanovených Aktom o umelej inteligencii aj povinnosť znášať náklady spojené s odobratím a preskúmaním vzoriek.

K § 16

Orgán dohľadu môže v prípade zisteného protiprávneho stavu na základe výsledkov kontroly vyzvať kontrolovanú osobu na odstránenie protiprávneho stavu. V tejto fáze orgán dohľadu nie je oprávnený ukladať akékoľvek opatrenia, ktoré by mali vplyv na využívanie systému AI. Až v prípade neprijatia primeraných nápravných opatrení, je orgán dohľadu oprávnený uplatniť niektoré z opatrení upravených v ustanovení § 17 ods. 1 takým spôsobom, aby bol zásah v primeranej a nevyhnutnej miere.

K § 17

Ide o opatrenia vo vzťahu k sprístupňovaniu systémov AI na trhu, stiahnutiu systémov atď, s cieľom zabezpečiť ochranu zdravia, bezpečnosti, majetku osôb, životného prostredia, verejného poriadku, verejného záujmu alebo spotrebiteľa. Opatrenia závisia od stupňa nesúladu, a musia sa teda riadiť zásadou proporcionality. Opatrenia vedúce k zákazu alebo obmedzeniu uvedenia systému AI na trh môžu byť spočiatku dočasné, aby umožnili orgánu dohľadu nad trhom získať dostatočné dôkazy o nebezpečenstve alebo inom podstatnom nesúlade systému AI.

K § 18

Ustanovenie obsahuje úpravu postupu pri výkone samotného dohľadu systémov AI po ich uvedení na trh a postup a činnosť inšpektorov. Ide o primerane obdobný postup ako využívajú iné orgány dohľadu nad bezpečnosťou určených výrobkov (napríklad Slovenská obchodná inšpekcia - obdobný princíp). Dohľad vykonáva inšpektor alebo poverená osoba spolu s inšpektorom na základe poverenia ministerstva investícií. Ustanovenie upravuje aj povinnosti a oprávnenia inšpektorov a poverených osôb a náležitosti protokolu o výkone dohľadu. Čo sa týka odborného zamerania vzdelania inšpektora – uvedené nie je nutné uvádzať v zákone, každý orgán dohľadu si interne určí, aké zameranie inšpektora je vhodné pre jeho oblasť. Vo vzťahu k inšpektorom ministerstva investícií to bude predovšetkým právo a IT (kumulatívne). Zároveň je orgán dohľadu nad trhom oprávnený vykonávať dohľad buď na mieste, alebo na diaľku. Konkrétny spôsob sa určí podľa povahy predmetu dohľadu. Každý orgán dohľadu nad trhom upravia prostredníctvom metodiky podmienky výkonu dohľadu na diaľku. Návrh zákona neupravuje požiadavku disponovaním bezpečnostnou previerkou pri výkone dohľadu v určitých oblastiach (napríklad v oblasti kritickej infraštruktúry) z dôvodu, že obdobná právna úprava je obsiahnutá v zákone č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podľa ktorého je vedúci orgánu dohľadu nad trhom v prípade predpokladu, že jeho inšpektor by mohol pri výkone dohľadu nad trhom dôjsť do kontaktu s utajovanými skutočnosťami povinný zabezpečiť resp. požiadať

Národný bezpečnostný úrad o vykonanie príslušnej bezpečnostnej previerky pri konkrétnom inšpektorovi.

TRETIA ČASŤ

Tretia časť je venovaná oblasti európskej dátovej regulácie a implementácii Aktu o údajoch a Aktu o správe údajov.

K § 19

V prípade sporov vyplývajúcich z Aktu o údajoch je zámerom, aby sa takéto spory riešili primárne mimosúdne, a to prostredníctvom tzv. orgánu na urovnávanie sporov. Je potrebné uviesť, že ide o dobrovoľnú možnosť a ak sa sporové strany nedohodnú na využití orgánu na urovnávanie sporov, stále im ostáva možnosť obrátiť sa na príslušné súdy. Orgán na urovnávanie sporov musí byť certifikovaný ministerstvom investícií, čím sa zabezpečí, že spory vyplývajúce z Aktu o údajoch budú urovnávať také subjekty, ktoré budú nestranné, nezávislé, efektívne, transparentné, majúce odbornú kompetenciu v oblasti Aktu o údajoch, budú schopné komunikovať elektronicky a aspoň v jednom z oficiálnych jazykov Európskej únie.

K § 20

Zavádza sa inštitút jednotného informačného miesta, pričom funkciu jednotného informačného miesta vykonáva ministerstvo investícií. Jednotné informačné miesto predstavuje centrálny bod, na ktoré sa môžu záujemcovia obrátiť s otázkami a požiadavkami na sprístupňovanie údajov na ich opätovné použitie. Jednotné informačné miesto súčasne kontroluje dodržiavanie opatrení, ktoré majú zabezpečiť, aby spracovávanie údajov podľa tohto zákona bolo realizované v zabezpečenom prostredí umožňujúcom jeho používateľom určovať a kontrolovať všetky úkony spracúvania údajov. Za týmto účelom ministerstvo investícií vydá metodické usmernenia, ktoré bude obsahovať aj požiadavky na takéto zabezpečené prostredia, ktoré sú prevádzkované alebo ovládané subjektami verejného sektora.

K § 21

Ustanovenie sa týka subjektov verejnej správy, ktoré poskytujú chránené údaje na ich opakované použitie na báze dobrovoľnosti. Jedná sa o fakultatívnu činnosť pri dodržaní povinnosti zachovávať dôvernosť, čo vyplýva aj z čl. 1 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2022/868, podľa ktorého sa subjektom verejného sektora neukladá žiadna povinnosť umožniť opakované použitie údajov, ani sa ním subjekty verejného sektora nezabávajú svojich povinností zachovávať dôvernosť v súlade s právom Únie alebo vnútroštátnym právom.

V súlade s Aktom o správe údajov sa zriaďuje evidencia chránených údajov, ktoré sú v držbe subjektov verejnej správy a ktoré je možné použiť na iné účely, ako na ktoré boli pôvodne vytvorené. Informácie o týchto údajoch (metadáta) a o podmienkach na ich opakované použitie poskytujú ministerstvu investícií priamo správcovia informačných systémov, v ktorých sú tieto údaje evidované. Ministerstvo investícií zaslané informácie nehodnotí, kontroluje iba ich úplnosť, zaeviduje ich a zverejní.

K § 22

Ustanovuje sa proces, akým sa žiadosť o opakované použitie chránených údajov dostane prostredníctvom Jednotného informačného miesta k príslušnému správcovi konkrétno informačného systému, v ktorom sú evidované. Uvedené ustanovenia neukladajú žiadnu povinnosť sprístupňovať údaje na opakované použitie, umožniť opakované použitie údajov,

keďže jeho umožnenie je založené výlučne na dobrovoľnosti subjektov verejnej správy podľa čl. 1 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2022/868. Vytvára sa iba nevyhnutná podpora pre tie orgány, ktoré sa rozhodnú takéto údaje na opakované použitie sprístupniť. Zároveň sa poukazuje na povinnosť správcov registrov poskytnúť prístup k dôverným štatistickým údajom až po vykonaní primeraných opatrení medzi ktoré patrí:

- anonymizácia (v prípade osobných údajov),
- úprava, agregovanie alebo spracovanie akýmkoľvek iným spôsobom kontroly zverejňovania v prípade komerčne dôverných informácií vrátane obchodného tajomstva alebo obsahu chráneného právami duševného vlastníctva,
- prístup k údajom len v zabezpečenom prostredí spracúvania.

K § 23

Príslušní správcovia chránených údajov poskytujú údaje na opakované použitie bezodplatne, žiadateľ môže získať chránené údaje v správe príslušného orgánu nanajvýš za cenu nevyhnutne vynaložených nákladov na ich spracovanie. V záujme podpory využívania chránených údajov subjektami uvedenými v odseku 2 môže správca údajov ustanoviť zľavu. Poplatok môže byť stanovený maximálne iba do výšky nevyhnutných nákladov, ktoré má správca chránených údajov so spracovaním a sprístupnením chránených údajov. Vzhľadom na odlišnosť digitálnej vyspelosti jednotlivých správcov registrov a kvality dát v nich vedených nie je centrálnie stanovený poplatok za poskytnutie chránených údajov, ale je ponechaná voľnosť stanoviť si výšku poplatkov a zľavu z poplatku na samotných správcov chránených údajov. Docieli sa tým reflektovanie individuálnej situácie konkrétneho správcu chránených údajov.

K § 24

Ustanovujú sa úlohy ministerstva v rozsahu Kapitoly III Nariadenia (EÚ) 2022/868.

Ministerstvo zabezpečuje úlohy orgánu pre poskytovateľov služieb sprostredkovania údajov, ktoré spočívajú v službách voči poskytovateľom služieb sprostredkovania údajov ako aj úlohy voči Európskej komisii. Ide najmä o úlohy súvisiace s procesom notifikácie subjektov (poskytovateľov), zmien v notifikáciách a nahlásení všetkých údajov Európskej komisii na účely vedenia registra poskytovateľov služieb sprostredkovania údajov. Ministerstvo prijíma notifikácie, na základe žiadosti poskytovateľa služieb sprostredkovania údajov vydáva vyhlásenie, resp. potvrdenie podľa čl. 11 ods. 8 a 9 Nariadenia (EÚ) 2022/868. Ako orgán pre poskytovateľov služieb sprostredkovania údajov zabezpečuje oznamovanie notifikácií Európskej komisii o začatí poskytovania služieb sprostredkovania údajov.

Monitoring súladu podľa čl. 14 Nariadenia 2022/868 je činnosť ministerstva spočívajúca v dohľade nad dodržiavaním požiadaviek kladených na poskytovateľov podľa kapitoly III nariadenia (EÚ) 2022/868.

Pokiaľ má poskytovateľ takýchto služieb záujem sprostredkovať aj štatistické údaje, tak sa do procesu notifikácie zapája aj Štatistický úrad, pričom jeho súhlas alebo nesúhlas Štatistického úradu je pre ministerstvo záväzný. V prípade negatívneho stanoviska môže takýto žiadateľ byť zapísaný do registra poskytovateľov služieb sprostredkovania údajov len na poskytovanie iných ako chránených štatistických údajov.

K § 25

Upravuje sa proces notifikácie a evidencie poskytovateľov služieb sprostredkovania údajov. Ministerstvo ako príslušný orgán prijíma tieto notifikácie a zapisuje do evidencie poskytovateľov služieb sprostredkovania údajov (ďalej len „evidencia sprostredkovateľov“), ktorú bude viesť ministerstvo. Do tejto evidencie sa zapisujú tie údaje o poskytovateľoch

služieb sprostredkovania údajov (o právnických osobách a o fyzických osobách – podnikateľoch), ktoré sú definované v čl. 11 ods. 6 Aktu o správe údajov. Proces zapisovania poskytovateľov služieb sprostredkovania údajov do príslušnej evidencie a zmien v evidovaných údajoch, ako i celý proces je navrhovaný ako bezlistinný. Návrh na zápis, zmenu alebo výmaz údajov je podávaný elektronicky prostredníctvom formulára, ktorý vydá a zverejní ministerstvo na svojom webovom sídle. Poskytovatelia služieb sprostredkovania údajov po zápise do evidencie budú môcť používať označenie a logo, ktoré potvrdzuje ich oprávnenosť poskytovať služby sprostredkovania údajov.

K § 26

Poukazuje na povinnosti poskytovateľov služieb sprostredkovania údajov, vyplývajúce z nariadenia (články 11 a 12), a ktoré je povinný každý notifikovaný poskytovateľ služieb sprostredkovania údajov spĺňať po celú dobu vykonávania činnosti. Zároveň sa upravuje povinnosť nahlasovania zmien v informáciách uvedených v notifikácii ako aj povinnosť včasného nahlasovania ukončenia činnosti.

K § 27

Ustanovujú sa úlohy ministerstva v rozsahu Kapitoly IV Nariadenia (EÚ) 2022/868.

Ministerstvo v pozícii tzv. orgánu pre registráciu uznaných organizácií dátového altruizmu – vedie register uznaných organizácií dátového altruizmu a zabezpečuje proces registrácie; notifikácia Európskej komisii o každej novej registrácii; kontrola plnenia požiadaviek kladených na uznané organizácie dátového altruizmu. Ako orgán pre uznané organizácie dátového altruizmu zabezpečuje oznamovanie všetkých zmien Európskej komisii oznámených ministerstvu uznanými organizáciami dátového altruizmu ako aj ukončenie činnosti týchto organizácií. Zároveň je ministerstvo ustanovené ako príjemca sťažností súvisiacich s výkonom činnosti uznanej organizácie dátového altruizmu. V súvislosti so štatistickými údajmi je ustanovený ako príjemca sťažností Štatistický úrad.

Monitoring súladu podľa čl. 14 Nariadenia 2022/868 je činnosť ministerstva spočívajúca v dohľade nad dodržiavaním požiadaviek kladených na poskytovateľov podľa kapitoly IV nariadenia (EÚ) 2022/868.

Pokiaľ uznaná organizácia dátového altruizmu záujem spracovávať aj štatistické údaje, tak sa do procesu registrácie zapája aj Štatistický úrad, pričom súhlas alebo nesúhlas Štatistického úradu je pre ministerstvo záväzný.

K § 28

Zriaďuje sa register uznaných organizácií dátového altruizmu, ktorý bude vedený a prevádzkovaný ministerstvom. Do tohto registra sa zapisujú tie údaje o uznaných organizácií dátového altruizmu (musí ísť o organizácie, ktorých cieľom nie je dosahovanie zisku – t.j. o organizácie nezaložené alebo nezriadené za účelom dosahovania zisku, ako napríklad neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby, občianske združenia a pod.), ktoré sú definované v čl. 19 ods. 4 Aktu o správe údajov. Uznané organizácie dátového altruizmu po zápise do registra budú môcť používať označenie a logo, ktoré potvrdzuje ich zápis do registra altruizmu, t.j. splnenie podmienok na výkon činnosti uznanej organizácie dátového altruizmu.

K § 29

Upravuje sa proces registrácie uznaných organizácií dátového altruizmu. Ministerstvo ako príslušný orgán prijíma žiadosti o registráciu a zapisuje do registra uznaných organizácií

dátového altruizmu, ktorý bude vedený ministerstvom. Do tohto registra sa zapisujú tie údaje o uznaných organizáciách dátového altruizmu (o právnických osobách a o fyzických osobách – podnikateľoch), ktoré sú definované v čl. 19 ods. 4 Aktu o správe údajov. Proces registrovania uznaných organizácií dátového altruizmu do príslušného registra a zmien v registrovaných údajoch je navrhovaný ako bezlistinný. Návrh na zápis, zmenu alebo výmaz údajov je podávaný elektronicky prostredníctvom formulára, ktorý vydá a zverejní ministerstvo na svojom webovom sídle. Údaje, ktoré sú uvádzané v referenčných registroch nie je potrebné pri zápise, zmene ani výmaze údajov preukazovať, ministerstvo si tieto údaje získa priamo z týchto registrov, čím sa znižuje byrokratická záťaž a súčasne odstraňuje možná chybovosť v údajoch, t.j. zachováva sa dátová kvalita podľa referenčného registra.

Ak ministerstvo zo žiadosti zistí, že cieľom žiadateľa je tvorba a šírenie štátnej štatistiky, tak takýto návrh zašle Štatistickému úradu a vyžiada si súhlas na zápis takéhoto žiadateľa do registra dátového altruizmu. V prípade negatívneho stanoviska môže takýto žiadateľ byť zapísaný do registra uznaných organizácií dátového altruizmu len na poskytovanie iných ako chránených štatistických údajov.

Pokiaľ ministerstvo investícií odmietne vykonať zápis do registra dátového altruizmu, pretože návrh nespĺňa predpísané náležitosti, tak o tom upovedomí žiadateľa, uvedie dôvody odmietnutia registrácie a súčasne poučí žiadateľa o možnosti podať námietku voči odmietnutiu vykonania zápisu.

K § 30

Register dátového altruizmu je zverejnený online a je verejne dostupný na webovom sídle ministerstva.

K § 31

Výkon samotného dohľadu nad dodržiavaním ustanovených pravidiel riadenia prístupu k chráneným údajom je realizovaný najmä ministerstvom investícií a v prípade dôverných štatistických údajov aj v spolupráci so Štatistickým úradom. Ak ide o dohľad nad používaním osobných údajov, tak súčinnosť poskytuje Úrad na ochranu osobných údajov.

Samotný dohľad môže byť vykonávaný na mieste alebo na diaľku, pričom impulzom na vykonanie dohľadu môže byť vlastné rozhodnutie ministerstva investícií alebo Štatistického úradu Slovenskej republiky; podnet od inej organizácie alebo prijatá sťažnosť. Príslušný orgán verejnej správy je povinný poskytnúť ministerstvu investícií alebo Štatistickému úradu Slovenskej republiky informácie, ktoré môžu prispieť k riadnemu výkonu dohľadu podľa tohto zákona, vrátane informácií dôverného charakteru a súvisiacich dokumentov. Z pohľadu údajov, ktoré môžu byť poskytnuté orgánom dohľadu sú vyňaté také, ktoré majú povahu obchodného tajomstva, informácií chránených podľa osobitného predpisu, pričom sem spadá napríklad aj telekomunikačné tajomstvo podľa § 117 zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách. Ministerstvo investícií, resp. Štatistický úrad Slovenskej republiky sú povinní zabezpečiť rovnakú úroveň dôvernosti, akú pre nich stanovil informácie odovzdávajúci orgán verejnej správy. V prípade osobných údajov si pri výkone dohľadu môže ministerstvo investícií vyžiadať stanovisko Úradu na ochranu osobných údajov.

K § 32

Pokiaľ orgán dohľadu pri výkone svojej činnosti usúdi, že kontrolovaný subjekt porušil svoje povinnosti („porušiteľ“) podľa tohto zákona alebo podľa osobitného predpisu menej závažným spôsobom, zavádza sa možnosť vyriešiť takého porušenie upozornením. V tejto súvislosti orgán

dohľadu musí prihliadať primerane aj na § 38 ods. 1 písm. b), čoho cieľom je zabezpečiť primárne nápravu protiprávneho stavu pred uložením sankcie. Cieľom je, aby orgán dohľadu neudeloval automaticky finančnú sankciu pri každom porušení povinností, ale aby došlo k náprave situácie smerom k zákonnému stavu. Za prípady hodné osobitného zreteľa možno považovať napríklad také konanie, ktorého následky je možné zvrátiť, nevznikla v jeho dôsledku škoda alebo sa jedná o prvé porušenie povinnosti. Orgán dohľadu uvedie zistený protiprávny stav a vyzve porušiteľa na nápravu v stanovenej lehote – náprava môže byť realizovaná buď ukončením protiprávneho konania, alebo nápravou neoprávnených zásahov do práv, resp. právom chránených záujmov tretích osôb. Porušiteľ je povinný zjednať nápravu a bezodkladne informovať o vykonaných opatreniach príslušný orgán dohľadu. Orgán dohľadu posúdi prijaté opatrenia a konať vo veci začne iba v prípade ich nedostatočnosti alebo v prípade, že porušiteľ nedoručí informácie o vykonaných opatreniach v stanovenej lehote.

ŠTVRTÁ ČASŤ

Tretia časť sa upravuje oblasť pokút s spoločných ustanovení vo vzťahu k celému zákonu, všetkým oblastiam, ktoré návrh zákona implementuje a rieši.

K § 33

Ustanovenie upravuje výšku pokút podľa čl. 99 Aktu o umelej inteligencii. Jednotlivé orgány dohľadu sú oprávnené ukladať sankcie iba v rozsahu svojej vecnej pôsobnosti tak, ako to určujú § 6 a 7 návrhu zákona. Odsek 3 obsahuje inštitút druhej šance, ktorý sa vzťahuje na akékoľvek porušenie povinností ustanovených v Akte o umelej inteligencii. Možnosť zaviesť tento inštitút členskému štátu vyplýva z čl. 99 ods. 1, podľa ktorého si môžu stanoviť pri sankciách rôzne pravidlá, medzi ktoré demoštratívny výpočetom uvádzajú aj varovania.

K § 34 až 37

Paragrafy definujú formou vymenovania správne delikty a na nich naviazané sankcie. § 34 určuje možné správne delikty držiteľov údajov, § 35 možné správne delikty poskytovateľov služieb spracovania údajov a § 36 ostatné správne delikty na úseku spravodlivého prístupu k údajom a ich využívaniam.

Vymenované správne delikty sú naviazané na príslušné ustanovenia Aktu o údajoch.

Sankcie boli ustanovené vo výške, ktorá odráža dôležitosť, ktorú Aktu o údajoch prisudzuje samotná Európska únia. V súlade s aktuálnym obdobným legislatívnym vývojom v krajinách Európskej únie a vo vzťahu k požiadavke nariadení, aby sankcie boli účinné, primerané a odrádzajúce, boli ustanovené výšky jednotlivých sankcií tak, aby napĺňali tieto požiadavky a súčasne aby nevznikali veľké rozdiely medzi pravidlami o sankciách medzi členskými štátmi, čo by mohlo viesť k narušeniu hospodárskej súťaže na jednotnom digitálnom trhu.

Avšak po pripomienkach v MPK, ako aj po rozporových konaniach a následnej dôkladnej analýze tejto právnej úpravy v iných členských štátoch Európskej únie, bolo pristúpenú k úprave výšky pokút smerom nadol, vo väčšine prípadov až o 50 %, a zároveň bola odstránená spodná sadzba výšky pokút (buď až do výšky 10 miliónov €, alebo, ak je páchatel' správneho deliktu fyzická alebo právnická osoba vykonávajúca hospodársku činnosť bez ohľadu na jej právnu formu vrátane partnerstiev alebo združení, ktoré pravidelne vykonávajú hospodársku činnosť, tak až do výšky 4 % z čistého celosvetového obratu páchatel'a správneho deliktu dosiahnutého za posledné ukončené účtovné obdobie, podľa toho, ktorá hodnota je vyššia). Vzhľadom na takto ustanovené sankcie a ich možné výrazné negatívne dopady na činnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby bola do zákona zavedená možnosť vyriešiť niektoré menej závažné delikty bez sankcie upozornením (§ 32) a súčasne sa v § 38 ustanovili kritériá,

ktoré orgán dohľadu pri ukladaní sankcie musí posudzovať tak, aby výška sankcie bola primeraná a zohľadňovala aj výchovný charakter (pri uložení pokuty v nižšej výške).

K § 38

Vzhľadom na vysoké sankcie je ustanovený postup, ako sa určuje výška udelennej sankcie, keď sankcia nemá byť automaticky určená v maximálnej výške, ale je nutné prihliadať na okolnosti a následky protiprávneho konania, či ide o opakujúce porušenie povinností alebo o porušenie viacerých povinností. Zároveň sú ustanovené príslušné lehoty.

Cieľom je predovšetkým pomoc v tejto dynamicky sa rozvíjajúcej oblasti, metodické usmerňovanie a zastrešovanie celej oblasti tak aby uvedené bolo na pomoc ekonomike a hospodárskym subjektom. Nie je cieľom ukladať pokuty tak, aby tieto boli likvidačné pre podnikateľov.

K § 39

Ustanovenie obsahuje úpravu spoločných ustanovení - vylúčenie pôsobnosti správneho konania na postup podľa § 8 až 11, § 16 a 17 a tretej časti návrhu zákona okrem postupu podľa § 19 a 22. K ukladaní opatrení sa pristúpi len ak sú nevyhnutné na zabezpečenie závažných požiadaviek (ako je ochrana zdravia, bezpečnosť, ochrana spotrebiteľa a ochrana životného prostredia), slúžia legitímnemu účelu. O opatreniach prijatých orgánmi dohľadu nad trhom by sa malo rozhodovať podľa jednotlivých prípadov v súlade so zásadou proporcionality. Ide o tak závažný zásah, po ktorom keď sa siahne, je nutné hneď začať s rešpektovaním takéhoto opatrenia. Postup podľa správneho poriadku a celý proces by bol kontraproduktívny, ak by sa muselo začínať správne konanie, lehoty na vyjadrenie, rozhodnutie, prípadný rozklad. Potom by uloženie opatrenia strácalo účel. Uvedené je zároveň totožná úprava ako je uvedená v zákone č. 56/2018 Z. z., ktorý je rámcovým zákonom pre oblasť posudzovania zhody výrobkov a sprístupňovanie určených výrobkov na trhu. Takýmto určený výrobkom je aj vysokorizikový systém AI. Právna úprava je teda týmto aj zjednotená.

Súdna ochrana v tomto smere takouto úpravou však nie je vylúčená.

K § 40

Zavádza prechodné ustanovenie k dátovej regulácii. Správcovia registrov sú povinní zaslať ministerstvu investícií do jedného roka od účinnosti tohto zákona metaúdaje o evidencii chránených údajov podľa § 20 spôsob určenia úhrad za sprístupnenie chránených údajov (iba nevyhnutných nákladov).

K Čl. II

Upravuje sa Sadzobník správnych poplatkov (zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v aktuálnom znení), do časti II. Vnútna správa je doplnená položka 36a, ktorá upravuje poplatky za v zákone ustanovené úkony.

K Čl. III

Novelizácia zákona o verejnom ochrancovi práv, ktorá bola vytvorená Kanceláriou verejného ochrancu práv a vzišla ako požiadavka z rozporového konania, a to tak, aby verejný ochranca práv mal všetky potrebné kompetencie na výkon svojich povinností, ktoré vyplývajú z Aku o umelej inteligencii.

K Čl. IV

Ide o novelu zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (kompetenčný zákon)

Kompetencie ministerstva investícií sa dopĺňajú o nové písmeno f), ktoré explicitne ustanovuje, že ministerstvo je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť umelej inteligencie a centrálného riadenia a správy údajov. Ide iba o explicitné vyjadrenie kompetencií, ktoré reálne ministerstvo už aj dnes vykonáva.

K Čl. V

Novela zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov . Ide o doplnenie informačných povinností - v súvislosti s povinnosťou prevádzkovateľa, ktorý je subjektom nasadzujúcim vysokorizikový systém umelej inteligencie využívať pri posúdení vplyvu na ochranu osobných údajov informácie, ktoré je povinný predkladať podľa čl. 13 Aktu o umelej inteligencii. Ďalej sa dopĺňa povinnosť, aby prevádzkovateľ, ktorý vykonáva posúdenie vplyvu na základné práva doplnil do posúdenia vplyvu na ochranu osobných údajov aj toto posúdenie vplyvu na základné práva. Dopĺňa sa ustanovenie podľa ktorého je Úrad na ochranu osobných údajov sektorovým orgánom dohľadu v súlade s Článkom 74 ods. 8 Aktu o umelej inteligencii v tých oblastiach, v ktorých nie je výkon dohľadu zverený iným sektorovým orgánom dohľadu nad trhom (Úrad inšpekčnej služby a Ministerstvo spravodlivosti SR). Dopĺňa sa ustanovenie o informáciách, ktoré sa majú poskytovať dotknutej osobe o informáciu, že sa na ňu vzťahuje používanie vysokorizikového systému umelej umelej inteligencie.

Úrad na ochranu osobných údajov je sektorovým orgánom dohľadu podľa § 7 ods. 1 písm. c) návrhu zákona a má právomoc ukladať pokuty a vykonávať dohľad v rozsahu svojej pôsobnosti.

K Čl. VI

Účelom novely zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je preodkazovanie cez poznámky pod čiarou na nové povinnosti vyplývajúce z Aktu o umelej inteligencii ako aj z tohto návrhu zákona – predovšetkým v nadväznosti na § 7 návrhu zákona.

K Čl. VII

Do zákona o elektronických komunikáciách (č. 452/2021 Z. z.) sa vkladajú nové a dopĺňajúce ustanovenia, ktoré zabezpečujú kompetenciu regulačného úradu v realizácii dohľadu pri relevantných ustanoveniach Aktu o údajoch a v zákone, ktorým sa upravujú inštitucionálne, technické a kontrolné požiadavky európskej dátovej regulácie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Uvedené ustanovenia formuloval samotný regulačný úrad a sú jeho požiadavkou na zabezpečenie kompetencií vyplývajúcich z implementácií nariadení.

K Čl. VIII

Navrhuje sa nadobudnutie účinnosti od 1. januára 2027 (čo možno najskoršia možná), vzhľadom k tomu, že Akt o údajoch (v celosti od 12. septembra 2025) a Akt o správe údajov (od 24. septembra 2023) sa už uplatňujú. Akt o umelej inteligencii má delenú účinnosť a napriek prijatiu Omnibusu, ktorý posúva povinnosti v oblasti vysokorizikových systémov na roky 2027 a 2028 je v niektorých častiach účinný od 2. februára 2025. Zároveň je potrebné vytvoriť legislatívny priestor pre zabezpečenie zriadenia regulačného experimentálneho prostredia.